

Procedure 630 Agressie, ongewenste intimiteiten en strafbare handelingen

Achtergrond

Bij Tikk Dagbesteding proberen we een veilige, open en goede sfeer te creëren voor onze cliënten en medewerkers. Helaas zou het kunnen gebeuren dat cliënten en/of medewerkers te maken krijgen met agressie, seksuele intimidatie of strafbare handelingen. Het is daarom belangrijk om hierover duidelijk te zijn en goede afspraken te maken, om vervelende situaties op een goede manier te kunnen oplossen.

Diefstal, (seksuele) agressie, (ongewenste) intimiteiten of andere strafbare handelingen zijn verboden. Mocht iemand een ongewenste situatie zien of ter ore komen of mocht er een ongewenste situatie ontstaan tussen twee partijen, dan dient dit incident gemeld te worden bij de directeur.

Agressie

Wat is agressie?

Agressie is gedrag wat iemand inzet om - bewust of onbewust - iets kapot te maken, een ander schade te berokkenen, en/of duidelijk te maken wat hij wel of niet wil. Het gedrag overschrijdt de grenzen van wat algemeen acceptabel is in dit soort situaties en roept gevoelens van angst, pijn, verdriet en/of boosheid bij de ander op.

Agressie is bedreigend en schadelijk en kan toegebracht worden aan personen of dingen. Er zijn verschillende oorzaken van agressie, bijvoorbeeld boosheid, angst, durf, psychose, drank en drugs. Bij de laatste drie oorzaken kunnen de kleinste dingen aanleiding zijn tot agressie.

Waar kun je agressie melden?

Het is belangrijk om agressie meteen te melden aan de directeur of begeleider, zodat de agressieve persoon gelijk tot rust gebracht kan worden. Agressie kan namelijk zorgen voor gevaarlijke situaties. Het is dus belangrijk om bij agressie weg te gaan en niet zelf te proberen de situatie onder controle te krijgen. Hiervoor zijn de begeleiders. Wanneer je geconfronteerd wordt met agressief gedrag, kun je dit (anoniem) melden bij de directeur, begeleider of anders de vertrouwenspersoon.

Wat wordt er gedaan bij agressie?

De agressieve persoon wordt aangesproken op zijn of haar gedrag. Het kan zijn dat een aantal cliënten sneller agressief wordt dan andere cliënten. Bij Tikk Dagbesteding wordt, als er al sprake is van agressie, geprobeerd het agressieve gedrag af te leren. Er wordt dus altijd eerst gezocht naar de oorzaak en een oplossing voor dit gedrag. Er kan bijvoorbeeld een afsprakenlijst opgesteld worden, waarin duidelijke afspraken staan over wat de cliënt wel en niet doet en wat de begeleider wel en niet doet bij agressief gedrag. Tevens kan er contact gezocht worden met ouders, begeleiders van de cliënt bij een andere zorgaanbieder, of bij een gedragsdeskundige, om te zoeken naar een oplossing. Blijft een cliënt agressief en kan hij zich met hulp, een afsprakenlijst of waarschuwingen van Tikk Dagbesteding niet beheersen, en voelen cliënten en medewerkers zich niet langer veilig, kan Tikk Dagbesteding de cliënt weigeren.

Ongewenste intimiteiten

Wat zijn ongewenste intimiteiten?

Ongewenste intimiteiten staan voor allerlei vormen van seksueel getinte aandacht die tot uitdrukking komen in verbaal, non-verbaal of lichamelijk gedrag. Het gedrag kan opzettelijk of onopzettelijk zijn, maar wordt door degene die het ondergaat als ongewenst en

HKZ Tikk Dagbesteding - Procedures

Datum: 26-03-2020

Versie: 2

Pagina 1 van 3

onplezierig ervaren. Dit gedrag loopt uiteen van intieme vragen over het privé-leven, suggestieve opmerkingen en betasten van het lichaam tot chantage en zelfs aanranding. Een ongewenste intimiteit is ook seksueel getinte aandacht door middel van verbale en non-verbale uitlatingen en handtastelijkheden, zoals schunnige opmerkingen, in de billen knijpen, seksistische opmerkingen of per ongeluk de borsten aanraken. Daarnaast is elke vorm van seksualiserend gedrag - in woorden of fysieke uitingen - of zelfs wanneer het gewenst lijkt, tussen cliënt en medewerker niet toegestaan.

Waar kun je ongewenste intimiteiten melden?

Een ongewenste intimiteit kun je in eerste instantie (anoniem) melden bij de directeur of begeleider. Voel je niet schuldig of beschaamd om ongewenste intimiteiten te melden. Kun je niet terecht bij de directeur of begeleider, wend je dan tot je vertrouwenspersoon. Wanneer er melding is gemaakt, kan Tikk Dagbesteding in overleg met jou actie ondernemen.

Wat wordt er gedaan tegen ongewenste intimiteiten?

Ongewenste intimiteiten zijn absoluut niet toegestaan bij Tikk Dagbesteding. Wanneer er melding wordt gemaakt, zal er een gesprek plaatsvinden met zowel de dader als het slachtoffer. Dit kan ertoe leiden dat de dader per direct weggestuurd wordt en ook in de toekomst niet meer welkom is.

Tikk Dagbesteding is wettelijk verplicht seksueel misbruik zo snel mogelijk aan de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) te melden (zie www.igz.nl). De betrokkene of de betrokkenen worden voordat deze melding plaatsvindt door ons geïnformeerd.

Strafbare handelingen

Wat zijn strafbare handelingen?

Onder strafbare handelingen vallen alle handelingen die door de wet strafbaar zijn. Enkele voorbeelden zijn diefstal, vernieling, het handelen in gestolen goederen of drugs en mishandeling. Het is vanzelfsprekend dat deze handelingen bij Tikk Dagbesteding niet zijn toegestaan.

Waar kunnen strafbare handelingen gemeld worden?

Het is van belang dat strafbare handelingen gemeld worden door cliënten, medewerkers en begeleiders. Deze kunnen, indien wenselijk anoniem, gemeld worden bij de directeur, begeleider of de vertrouwenspersoon.

Wat wordt er gedaan bij strafbare handelingen?

Strafbare handelingen worden met de directeur, begeleider en de betrokken dader besproken. De vervolgactie is echter afhankelijk van de handeling. Bij een ernstige handeling doen wij aangifte bij de politie en kan de cliënt de toegang tot Tikk Dagbesteding worden ontzegd. Er kan ook een waarschuwing gegeven worden, waardoor de cliënt of medewerker pas bij de tweede of eventueel derde handeling gestraft wordt.

Algemene procedure

Als één van bovenstaande overtredingen plaatsvindt dan:

1. Waarschuwing

Krijgt de betrokkene een waarschuwing en volgt er een gesprek (al dan niet met een familielid of begeleider).

Tikk Dagbesteding

HKZ Tikk Dagbesteding - Procedures

Datum: 26-03-2020

Versie: 2

Pagina 2 van 3

Mede afhankelijk van de aard van de overtreding wordt bepaald hoe de betrokkene iets kan doen om zijn of haar gedrag goed te maken. Vervolgens wordt uitgelegd wat de vervolprocedure is wanneer hij of zij nogmaals in de fout gaat.

2. Tweede waarschuwing (gele kaart)

Wanneer de betrokkene nog een keer de fout in gaat krijgt hij of zij een gele kaart.

Op deze gele kaart staat de datum en het gepleegde feit vermeld. De ouders/wettelijk vertegenwoordig(s) worden mondeling en schriftelijk op de hoogte gesteld. De medewerkers/begeleiders van Tikk Dagbesteding worden eveneens geïnformeerd.

Mede afhankelijk van de aard van de overtreding wordt voor een tweede keer bepaald hoe de deelnemer iets kan doen om het gedrag goed te maken. Vervolgens wordt de vervolprocedure uitgelegd op het moment dat de betrokkene nogmaals de fout in gaat.

3. Beëindiging (rode kaart)

Als de betrokkene nogmaals in de fout gaat, krijgt hij of zij per direct een rode kaart en kan de samenwerking al dan niet direct beëindigd worden. Dit gebeurt altijd in overleg met de betrokken gemeente.

Wanneer het gaat om een zeer zwaar voorval en/of wanneer een andere persoon zich niet meer veilig voelt in de buurt van de betreffende betrokkene kunnen stappen 1 t/m 3 overgeslagen worden. De zorgovereenkomst wordt dan per direct beëindigd.

Gegevens verzamelen

De directeur verzamelt met de betrokkene(n) gegevens over het incident, zet deze op papier voor een (interne) MIC-melding en een latere rapportage en neemt contact op met de wettelijk vertegenwoordiger(s) van de cliënt.

Het incident wordt vastgelegd in het cliëntdossier en dossiers van eventueel andere betrokkenen, alsmede informatie over de afhandeling van het incident en de afspraken die zijn gemaakt.

Calamiteiten of seksueel misbruik, melding IGJ

Tikk Dagbesteding is wettelijk verplicht calamiteiten of seksueel misbruik binnen 3 werkdagen aan de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) te melden (zie www.igj.nl). De betrokkene of de betrokkenen worden voordat deze melding plaatsvindt door ons geïnformeerd. Tikk Dagbesteding dient voor deze melding een rapportage op te stellen.

De bovenstaande procedure is van toepassing op agressief gedrag, seksuele intimidatie en strafbare handelingen door cliënten. Dit gedrag kan echter ook voorkomen bij medewerkers, stagiaires, vrijwilligers, activiteitenbegeleiders of de directeur. Mocht u geconfronteerd worden met dit gedrag, meldt dit dan aan directeur of vertrouwenspersoon.

Tikk Dagbesteding